

Halk Sağlığı Uzmanları Derneği (HASUDER)

**YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19)
HAFTALIK HABER POSTASI
10.08.2020**

İçindekiler

Haftanın HASUDER Önerisi	2
Dünyadan Haberler	2
DSÖ Durum Raporlarında Öne Çıkanlar (03 - 09 Ağustos 2020) WHO Situation Reports 196-202	2
ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (Centers for Disease Control and Prevention, CDC)	3
Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (European Center for Disease Control and Prevention, ECDC)	4
Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (U.S. Food and Drug Administration, FDA)	4
Türkiye'den Haberler	5
Kamu Kurumları	6
T.C. Sağlık Bakanlığı	6
T.C. İçişleri Bakanlığı	7
T.C. Milli Eğitim Bakanlığı	7
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı	7
Meslek Örgütleri ve Dernekler	8
Türk Tabipleri Birliği (TTB)	8
Ankara Tabip Odası (ATO)	8
Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK)	8
Aile Hekimliği Dernekleri Federasyonu (AHEF)	8
Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD)	8
HASUDER'den Haberler	8
Okuma Önerisi	9

HALK SAğLIğI UZMANLARI DERNEğİ (HASUDER) YENİ KORONAVİRÜS (COVID-19) HABER POSTASI (10.08.2020)

Kesin Olgu*: Türkiye (239.622) Dünya (19.462.112) **Ölüm***: Türkiye (5.829) Dünya (722.285)

*09 Ağustos 2020 itibariyle açıklanan verilerdir.

Haftanın HASUDER Önerisi

Salgında güven önemlidir!

Rakamlar yalan söylemez ama söylenen rakamlar güvenilir ve şeffaf olmalı, doğruluğu tartışılmamalı, şimdiye kadar yapılanlarda da şüphe bırakmamalı.

Dünyadan Haberler

DSÖ Durum Raporlarında Öne Çıkanlar (03 - 09 Ağustos 2020) [WHO Situation Reports 196-202](#)

- DSÖ, bir [COVID-19 Hazırlık ve Yanıt İlerleme Raporu](#) yayımladı. Raporunda **Stratejik Müdahale ve Hazırlık Planı'nda belirtilen üç hedef** (uluslararası koordinasyon ve desteğin artırılması; ülke içi hazırlık ve müdahalenin ölçeklendirilmesi; araştırmaları ve inovasyonu hızlandırmak) kapsamında **1 Şubat - 30 Haziran 2020 arasında kaydedilen ilerleme vurgulanmaktadır** (03.08.2020).
- [COVID-19 ile mücadelede Ruanda'da robotlar kullanılmaya başlandı.](#) Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Ruanda Hızlandırıcı Laboratuvarı ile Bilgi İletişim Teknolojileri ve İnovasyon Bakanlığı ortaklığıyla sağlanan **5 insan boyutlu robot, Mayıs 2020'de Kanyinya COVID-19 Tedavi Merkezi'nde lanse edilmişti.** Ruanda'daki Kigali Uluslararası Havaalanı, 1 Ağustos'tan itibaren ticari uluslararası uçuşlara yeniden açılacağından **robotlardan birinin yolcuların vücut sıcaklığı taramasını kolaylaştırmak için kullanılması planlandı** (21.07.2020).
- Küresel Salgın Uyarısı ve Yanıt Ağı (GOARN) ile Küresel Sağlık Kümesi (GHC) ile ilgili güncellemeler ve **bu alanlarda yapılan çalışmalarla ilgili 2 Ağustos'a kadar olan sürecin küresel epidemiyolojik bakış ile bir özeti** sunuldu (03.08.2020). [Kaynak](#)
- [4 Ağustos 2020 DSÖ durum raporunda](#) küresel olarak 18 milyondan fazla vaka olduğu bildirildi. DSÖ, her gün 250 000 civarında olan yeni vakalara da işaret ederek **kayıtsız olma zamanı olmadığını** vurguladı. DSÖ ülkeleri, **hiçbir vakanın gözden kaçmaması ve uygun tedavinin sağlanması için testleri ve temaslı takibini artırmaya çağırıyor; halkı ise tetikte olmaya ve COVID-19'dan kaçınmak için önlemler almaya teşvik etmeye devam ettiğini** bildirdi (04.08.2020).
- Dr. Tedros, [olağan basın konuşmasında](#) "Bu salgını tersine çevirmek için asla çok geç olmadığını tüm dünyada gördü. Birlikte harekete geçersek hayat kurtarabiliriz, hep birlikte hareket edersek geçim kaynaklarını kurtarabiliriz." dedi (03.08.2020).

- DSÖ, [COVID-19 mortalitesini tahmin etme konusunda bilimsel bir özet](#) yayımladı. Özetle COVID-19'un vakada fatalite oranını (CFR) yorumlamadaki sınırlamalar ve zorluklar, mortalite belirlenirken ortaya çıkabilecek potansiyel biaslar tartışıldı (04.08.2020).
- **COVID-19 infodemisi ile mücadelede** DSÖ Afrika Bölge Ofisi ve paydaşları tarafından yapılan çalışmalar özetlendi (04.08.2020). [Kaynak](#)
- **PAHO Direktörü Dr. Carissa Etienne**, sağlık çalışanlarının COVID-19 hastalarına bakmaları için yeniden yönlendirilmesi; insanların enfeksiyon korkusu nedeniyle rutin bakım aramakta tereddüt etmesi; küresel ilaç ve ekipman tedarik zincirlerinin zor durumda olması gibi nedenlerden dolayı **düzenli sağlık hizmetlerinde aksamalar olduğu konusunda uyarıda bulundu** (04.08.2020). [Kaynak](#)
- **Emzirme Farkındalık Haftası** kutlandı. Bebeklerin ve küçük çocukların emzirilmeye başlanmasına ve bunun sürdürülmesine ilişkin [DSÖ önerileri](#)nin COVID-19 şüphesi olan veya doğrulanmış COVID-19 hastalığı olan anneler için de geçerli olduğu hatırlatıldı. Dr. Tedros, **'Yenidoğanlar ve çocuklar için emzirmenin faydaları, COVID-19 enfeksiyonu için potansiyel risklerden önemli ölçüde daha ağır basmaktadır.'** dedi (03.08.2020).
- DSÖ durum raporunda **Ocak-Temmuz 2020 arasında DSÖ COVID-19 küresel sürveyans veritabanı ile sağlanan Doğrulanmış COVID-19 vakalarının yaş ve cinsiyet dağılımının bir özeti** yayımlandı (05.08.2020).
- **PAHO, klorin ürünlerinin COVID-19 tedavisi olarak kullanılmasına karşı bir uyarı yayımladı.** DSÖ, insanların klorin dioksit veya ilgili maddeleri (sodyum hipoklorit, ağartıcı vb.) içeren ürünleri tüketmekten kaçınmalarını ve bu tür ürünlerin tedavi amaçlı tüm pazarlamalarının yetkililere bildirilmesini önerdi (05.08.2020).
- **DSÖ Güney-Doğu Asya Bölge Ofisi, bölgedeki ülkeleri COVID-19 müdahalesinin ayrılmaz bir parçası olarak pandemiyi kesintiye uğrattığı temel sağlık hizmetlerini sürdürmeye ve hizmetlerin yeniden başlamasını hızlandırmaya çağırdı** (06.08.2020).
- 3 Ağustos 2020'de DSÖ, **SARS-CoV-2 bulaş yolları** üzerine [Global Multidisipliner Platform Tartışması](#)na ev sahipliği yaptı. Toplumda ve sağlık bakımı verilen ortamlarda **olası "fırsatçı" hava yolu bulaşı** da tartışıldı ve bunun meydana gelebileceği koşulları daha iyi anlamak ve önlemek için **daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulduğu** bildirildi (06.08.2020).
- Patojen kanıtı için atık suların test edilmesiyle **çevresel sürveyans**, halk sağlığında uzun bir kullanım geçmişine sahiptir. DSÖ, devam eden COVID-19 salgını bağlamında bu sürveyansın nasıl kullanıldığına dair [bilimsel özet](#) yayımladı (05.08.2020).
- DSÖ, COVID-19 Aşıları Küresel Erişim Tesisi hakkında iki yeni belge yayımladı. Biri, [aşılardan küresel üretimini ana hatlarıyla ortaya koyarken diğeri hızlandırılmış aşı geliştirilmesini ve üretimini sağlamaya](#) odaklandı (06.08.2020).
- **Uluslararası Sağlık Tüzüğü (IHR) Acil Durum Komitesi COVID-19 için 4. toplantısının özeti** sunuldu. COVID-19 pandemisinin beklenen uzun süresine ve sürdürülebilir toplumsal, ulusal, bölgesel ve küresel müdahale çabalarının önemine dikkat çekildi (07.08.2020).
- DSÖ, **COVID-19 halk sağlığı sürveyansına ilişkin kılavuz** yayımladı (07.08.2020).
- **4 Ağustos'ta kentte meydana gelen patlamada yaralanan hastaların tedavisine destek vermek için DSÖ'den sağlanan 20 ton travma malzemesi ve cerrahi malzeme taşıyan uçak Lübnan'ın Beyrut kentine indi.** Lübnan BM Mukim Koordinatörü Dr. Najat Rochdi, "Bu işte beraberiz ve bu zor zamanda Lübnan'ı desteklemeye kararlıyız" dedi (05.08.2020).
- Kuzey Makedonya'nın Üsküp kentinde **Salgın Hastalıklar ve Halk Sağlığı Acil Durumu Operasyon Merkezi** açıldı (07.08.2020). [Kaynak](#)

ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (Centers for Disease Control and Prevention, CDC)

- [Dekontaminasyon ve Yeniden Kullanım](#), n95' lerin yeniden kullanımı için öneriler yayımlandı (04.08.2020).
- Piyasalar: Düşük kaynaklı ülkelerde COVID-19 azaltma önlemleri için operasyonel hususlar yayımlandı (04.08.2020).
- [Dış Merkezleri için Geçici Enfeksiyon Önleme ve Kontrol Rehberi](#) yayımlandı (04.08.2020).
- [Sağlık Merkezleri Dışında Temaslı Takibinin](#) nasıl yapılacağına dair öneriler yayımlandı (04.08.2020).
- [Otobüs Sürücülerinin Bilmesi Gerekenler](#) yayımlandı (05.08.2020).

- [Çevre Sağlığı Uygulayıcıları](#) için rehberler yayımlandı (06.08.2020).
- [Gar Çalışanları](#) ve [Makinistler](#) için bilgiler yayımlandı (06.08.2020).
- Ulaşım Departmanları için [Karayolları Seyahati Araçları](#) yayımlandı (06.08.2020).
- [Genel Temaslı Takibi ve Vaka Araştırması Eğitim Modülleri](#) yayımlandı (06.08.2020).
- [COVID-19 Seyahat Sağlığı Düzeyleri Belirleme](#) yöntemleri yayımlandı (06.08.2020).
- Toplu Taşıma Çalışanlarının ve [Duraklar ve Dinlenme Tesislerinde Çalışanlarının](#) dikkate etmesi gerekenler yayımlandı (07.08.2020).
- [Salgına İlişkin Matematiksel Modeller](#) yayımlandı (07.08.2020).
- [Okullarda temizlik, dezenfeksiyon ve el hijyeni](#) önerileri yayımlandı (08.08.2020).

Avrupa Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (European Center for Disease Control and Prevention, ECDC)

- ECDC tarafından, "[Çocuklarda COVID-19 ve COVID-19 Bulaşında Okul Ortamlarının Rolü](#)" adlı döküman yayımlandı. (06.08.2020) [Kaynak](#)
- ECDC tarafından, süregelen halk sağlığı tehditleri hakkında haftalık bir bülten olan "[Bulaşıcı Hastalık Tehditleri Raporu, 2 - 8 Ağustos 2020, 32. Hafta](#)" yayımlandı. Raporda COVID-19'un yanı sıra diğer bulaşıcı hastalıklar ile ilgili güncellemeler yer aldı (07.08.2020). [Kaynak](#)

Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (U.S. Food and Drug Administration, FDA)

- FDA, Siemens'e [ADVIA Centaur SARS-CoV-2 IgG \(COV2G\)](#) ve [Atellica IM SARS-CoV-2 IgG \(COV2G\)](#) testleri için acil kullanım yetkileri (EUA) verdi. (03.08.2020)
- FDA, COVID-19'da belirli ilaçların kullanım süresi hakkında bilgi sağlamak için [COVID-19'da İlaç Kıtlığına Müdahale](#) web sayfasını güncelledi. (04.08.2020)
- FDA, Federal Ticaret Komisyonu ile birlikte, [MMSTabs.com](#)'a, COVID-19'u azaltmak, önlemek, tedavi etmek, teşhis etmek veya iyileştirmek için onaylanmamış ve yetkisiz ürünler sattığı için bir uyarı mektubu yayımladı. Uyarı mektubu MMSTabs.com'a bu onaylanmamış ve yetkisiz ürünlerin satışını durdurmak için derhal önlem almasını tavsiye ediyor. (04.08.2020)
- FDA, tek kullanımlık cerrahi maskelerin yetersiz tedariki ve kullanılabilirliği ile ilgili endişelere yanıt olarak cerrahi maskeleri de kapsayan [Kişisel Koruyucu Ekipmanların Acil Durum Kullanım İzinlerini](#) yayımladı. (05.08.2020)
- FDA, ventilatör ve ilişkili cihazlar için acil kullanım izinlerini yayımladı. (06.08.2020) [burada](#)
- FDA, Autobio Diagnostics Co., Ltd.'s, Anti-SARS-CoV-2 Rapid Test, SARS-CoV-2 antikor testi için acil kullanım yetkisini iptal etti. (06.08.2020) [burada](#)
- FDA, COVID-19 ile ilgili sahte ürünler sattığı için bir şirkete Federal Ticaret Komisyonu ile birlikte bir uyarı mektubu yayımladı. [Kanadalı Chaga şirketi](#), ürünlerin COVID-19'u azaltabileceği, önleyebileceği, tedavi edebileceği, teşhis edebileceği veya iyileştirebileceği yönündeki yanıltıcı iddialarla "124 Chaga Kapsülleri", "Chaga Çayı" ve "Kanada Chaga Tentürü" dahil olmak üzere Chaga ürünlerini satmaktadır. FDA, Canadian Chaga'nın bu onaylanmamış ve yetkisiz ürünlerin satışını derhal durdurmasını istedi. (06.08.2020)
- FDA, [Koronavirus Tedavi Hızlandırma Programı \(CTAP\) web sayfasını](#) yeni ölçümler ve SSS'ler (Sık Sorulan Sorular) ile güncelledi. 31 Temmuz itibarıyla 570'den fazla ilaç geliştirme programı planlama aşamasındadır ve 270'den fazla deneme FDA tarafından gözden geçirilmiştir. (07.08.2020)

Türkiye'den Haberler

Tablo 1. Günlük Test Sayısı, Vaka ve Ölüm Sayıları ile İlgili Veriler

Tarih	Test Sayısı	Pozitiflik Oranı (%)	Yeni Vaka	Kümülatif Vaka	Ölüm	Kümülatif Ölüm	Vaka-Fatalite Oranı (%)
03.08.2020	41.301	2,41	995	233.851	19	5.747	2,46
04.08.2020	46.249	2,34	1.083	234.934	18	5.765	2,45
05.08.2020	53.842	2,19	1.178	236.112	19	5.784	2,45
06.08.2020	54.494	2,12	1.153	237.265	14	5.798	2,44
07.08.2020	56.726	2,09	1.185	238.450	15	5.813	2,44
08.08.2020	63.842	1,84	1.172	239.622	16	5.829	2,43
09.08.2020	61.446	1,92	1.182	240.804	15	5.844	2,43

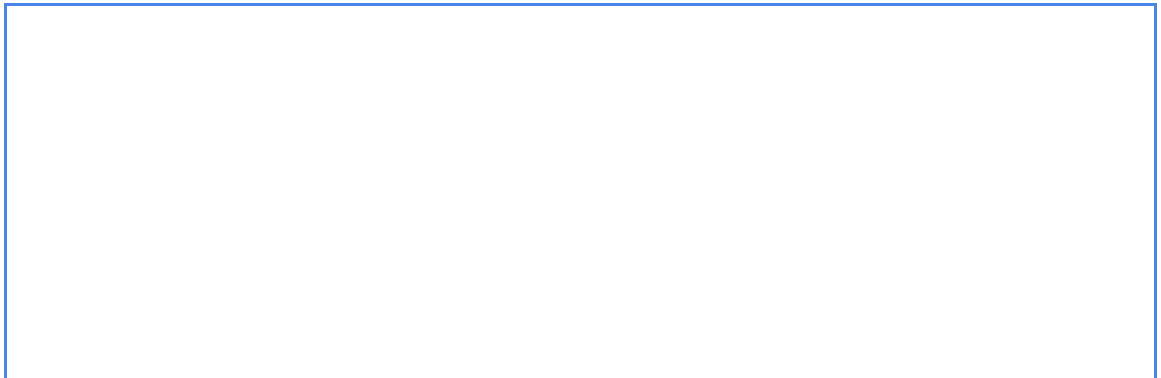
Pozitiflik Oranı (%) = (Günlük Yeni Vaka Sayısı / Günlük Test Sayısı) x 100
Vaka-Fatalite Oranı (%) = (Kümülatif Ölüm Sayısı / Kümülatif Vaka Sayısı) x 100 [Kaynak](#)

Bu hafta salgın eğrisini paylaşmadık.

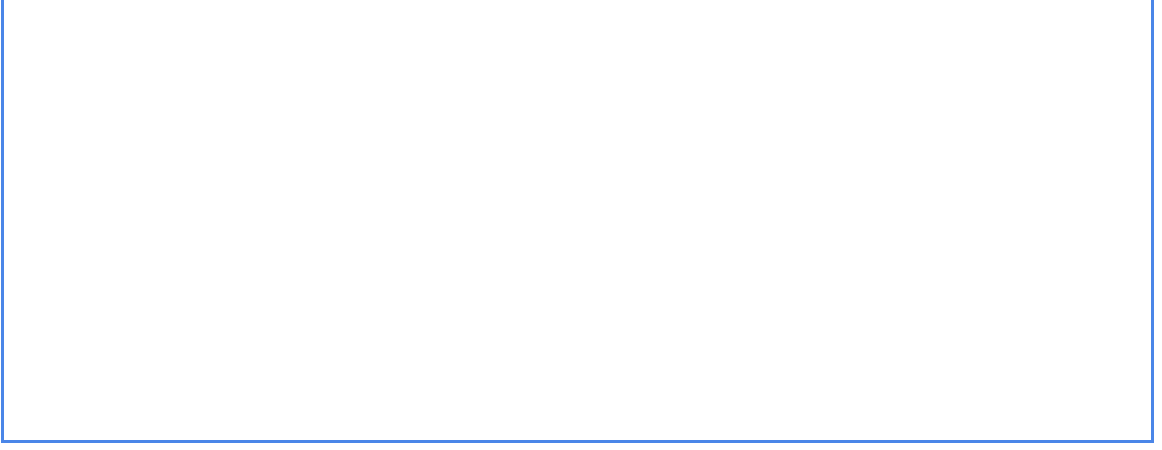
Çünkü;

Sağlık kurumlarında çalışan meslektaşlarımızın sözel ifadeleri ile belirttikleri hasta yoğunlukları ile kamuoyundan izleyebildiğimiz resmi sayılara yansıyan durumda farklılıklar olduğuna dair izlenimlerimiz var. Artık endemik durumda seyreden (1000 civarı vaka sayısı) eğride beklenen pikler görülmemektedir.

Grafik 1. Kümülatif Vaka Sayısı ve Enfeksiyon Hızı

Grafik 2. Yeni Vaka Sayısı ve Enfeksiyon Hızı

Grafik 3. Yeni Vaka Salgın Eğrisi

Kamu Kurumları

T.C. Sağlık Bakanlığı

- Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından
 - [27/07/2020 – 02/08/2020 COVID-19 Haftalık Durum Raporu](#) yayımlandı. 27 Temmuz - 02 Ağustos tarihleri arasında:
 - Test sayısı 313.265'tir.
 - Hastaneye yatırılan yeni hasta sayısı 3.565'tür.
 - Sağlık Bakanlığınca onaylanan ölümlere ilişkin ölüm hızı %2,45'tir.
 - 100.000 kişiye düşen toplam vaka sayısı 281,2 ve son 7 gün içinde 100.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı 8,1'dir.
 - [03/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Batı Marmara Bölgesinde, en fazla artış Ege ve Doğu Karadeniz Bölgesindedir.
 - 80 yaş ve üzeri grupta 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 11,8, erkeklerde ise 17,6'dır.
 - [04/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Ege Bölgesinde, en fazla artış Ortadoğu Bölgesindedir.
 - 25-49 yaş grubunda 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 16,7, erkeklerde ise 17,4'tür.

- [05/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Ortadoğu Anadolu Bölgesinde, en fazla artış Batı Marmara Bölgesindedir.
 - 80 yaş ve üzeri grupta 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 16,0, erkeklerde ise 21,2'dir.
- [06/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Batı Marmara Bölgesinde, en fazla artış İstanbul Bölgesindedir.
 - 25-49 yaş grubunda 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 18,4, erkeklerde ise 17,8'dir.
- [07/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış İstanbul Bölgesinde, en fazla artış Doğu Karadeniz Bölgesindedir.
 - 65-79 yaş grubunda 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 19,8, erkeklerde ise 18,8'dir.
- [08/08/2020 COVID-19 Günlük Durum Raporu](#) yayımlandı. Bir önceki güne göre:
 - Bölgelerdeki vaka değişim yüzdesinde en fazla azalış Kuzeydoğu Anadolu Bölgesinde, en fazla artış Ege Bölgesindedir.
 - 80 yaş ve üzeri grupta 1.000.000 kişiye düşen yeni COVID-19 vaka sayısı kadınlarda 16,0, erkeklerde ise 24,7'dir.
- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Bilimsel Danışma Kurulu Çalışması tarafından 02.08.2020 tarihinde [COVID-19 Erişkin Hasta Tedavisi Rehberi](#) güncellendi.
- Bakan Fahrettin KOCA 05.08.2020'de, Konya'da servis yatağı doluluk oranının %48, yoğun bakım doluluk oranının %76, ventilatör doluluk oranının %42 olduğunu belirtti.
[Kaynak](#)

T.C. İçişleri Bakanlığı

- 81 il valiliğine 04.08.2020 tarihinde [Covid-19 Tedbirleri](#) konulu ek genelge gönderildi.
- 81 ilde, Kontrollü Sosyal Hayat Döneminde "[Sağlık İçin, Hepimiz İçin](#)" Mottosu İle En Kapsamlı Koronavirüs Denetimi Yapılacağı bildirildi. 6 Ağustos 2020 Perşembe günü tüm il ve ilçelerde, valiler, kaymakamlar, belediye başkanları, her bir iş kolu ya da mekânın uzmanlık bilgisi göz önünde bulundurularak ilgili kamu kurum ve kuruluşları (kolluk, yerel yönetimler, il/ilçe müdürlükleri vb.) ile meslek odalarının temsilcilerinin katılımıyla konaklama tesisleri, alışveriş merkezleri, pazar yerleri, lokanta, kafe, restoran, kahve/kıraathane, çay bahçesi, düğün ve nikâh yapılan yerler, berber/kuaför/güzellik merkezleri, internet kafe/salon ve elektronik oyun yerleri, şehir içi ve şehirlerarası toplu ulaşım araçları, ticari taksiler ve durakları, park/piknik alanları, lunapark/tematik parklar ve yaşam alanlarını kapsayacak şekilde planlandı.
- 81 il valiliğine, 07.08.2020'de [Nişan/Nikah, Düğün, Sahil Bölgeleri Denetimleri](#) konulu genelge gönderildi.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

- Mebyadadergi tarafından 04.08.202'de [Yeni normale hazır mıyız?](#) sayısı yayımlandı.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

- 02.08.2020 tarihinde [Konaklama Tesislerinde Kontrollü Normalleşme Süreci Genelgesi Değişikliği](#) yayımlandı. Güvenli Turizm Sertifikası alınmasının zorunlu olduğu 50 oda ve üzeri konaklama tesislerinde, ikamet adresi yurtdışında olan misafirlerin talebe bağlı olarak COVID-19 testi yaptırabilmeleri, eğitim almış sağlık personeli ile sağlanması veya numune almak için yetkin bir sağlık kuruluşu ile anlaşmalı olarak hizmet vermeleri gerektiği belirtilmiştir.

Meslek Örgütleri ve Dernekler

Türk Tabipleri Birliği (TTB)

- TTB Merkez Konseyi, arka arkaya iki hekimin daha COVID-19 nedeniyle yaşamını yitirmesinin ardından, Sağlık Bakanlığı'na bir kez daha sağlık çalışanlarının içinde bulunduğu koşullara dikkat çeken bir [yazı](#) gönderdi (04.08.2020).
- TTB tarafından düzenlenen "[Sonbahar Yaklaşırken Neler Yapmalı](#)" başlıklı webinar 13 Ağustos 2020 Perşembe günü 20.00-21.30 saatleri arasında gerçekleştirilecek (06.08.2020).
- TTB, "[Birinci Basamak'ta COVID-19 Pandemisine İlişkin Durum Araştırması](#)"nın sonuçlarını açıkladı: Birinci basamak pandemi sürecinin dışına atıldı! (07.08.2020).
- TTB Sağlık Bakanlığı'na Türkiye genelinde COVID-19 filyasyon algoritmasını ve influenza mevsimi yaklaşırken [pandemi ve grip vakalarının karışmasını önleyecek ne gibi hazırlıklar yürütüldüğünü](#) sordu (07.08.2020).

Ankara Tabip Odası (ATO)

- ATO tarafından, "[Yeniden Açılma \("Normalleşme" Haziran-Temmuz 2020\) Süreci Değerlendirme ve Anket Analizi Sonuçları](#)" açıklandı. (04.08.2020) [Kaynak](#)
- ATO tarafından, Ankara'da, 4 Ağustos 2020 tarihi itibarıyla, ulaşılan ve teyit edilen COVID-19 (+) tanısı alan sağlık çalışanlarının sayısının 488'e yükseldiği bildirildi. (04.08.2020) [Kaynak](#)
- ATO tarafından, sağlık çalışanlarının çalışma koşulları ve maddi koşullarının düzeltilmesi konusundaki girişimlerin acilen yapılması gerektiği, gerekçeleri ile açıklandı. (05.08.2020) [Kaynak](#)

Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK)

- Haftalık KLİMİK bülteninin son sayısı yayımlandı (04.08.2020). [Kaynak](#)
- KLİMİK tarafından, **25 Ağustos 2020 Salı** günü, **21.00-22.30** saatleri arasında "**COVID-19 Tedavisinde Son Durum**" konulu web konferansı yapılacağı duyuruldu. (06.08.2020) [Kaynak](#)
- KLİMİK tarafından, **11 Ağustos 2020 Salı** günü, **21.00-22.30** saatleri arasında "**COVID-19 Bağışıklığı: Hayal mi Gerçek mi?**" konulu web konferansı yapılacağı duyuruldu. (07.08.2020) [Kaynak](#)

Aile Hekimliği Dernekleri Federasyonu (AHEF)

- AHEF, Sağlık Bakanlığına yapılan çağrı ile toplumun sağlık çalışanlarına yönelik desteğinin azalmasının ve sağlık çalışanlarının COVID-19 hastalığı açısından durumlarının bilinmemesinin endişe verici olduğunu; bilim kurulu ve il pandemi kurullarında aile hekimlerine de yer verilmesi gerektiğini açıkladı. (06.08.2020) [Kaynak](#)

Türkiye Psikiyatri Derneği (TPD)

- TPD tarafından, Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi'nde görev yapan, COVID-19 sebebiyle hayatını kaybeden Psikiyatri uzmanı Dr. Mustafa Özlü için başsağlığı mesajı yayımlandı. (04.08.2020) [Kaynak](#)

HASUDER'den Haberler

- Haftanın konuları bölümünde Prof. Dr. Dilek Aslan bu hafta "[Halk Sağlığında İhtiyatlılık İlkesi](#)" konulu içeriği paylaştı. [Okumak için](#)

Okuma Önerisi

Fransa'da SARS-CoV-2 salgınının stokastik etmen tabanlı modeli

Pek çok Avrupa ülkesi, ülke çapında koruma önlemleri ve karantinalar uygulayarak COVID-19 salgınına yanıt vermektedir. Her ne kadar salgın yoluyla toplum bağışıklığının artacağı varsayılıyor olsa da, bu tür önlemler gevşetildiğinde salgın yeniden tekrarlayabilir ve muhtemelen iki veya daha fazla tekrarlanan karantina ihtiyacına yol açabilir. Bu çalışmada, Fransa'daki COVID-19 salgınının karantina sonrası farklı önlemlerin potansiyel etkisini değerlendirmek için stokastik etmen tabanlı mikro simülasyon (ABM) modelinin sonuçlarını sunuyoruz. Fiziksel mesafe, maske takma, ağır COVID-19 enfeksiyonuna karşı en savunmasız bireyleri korumak gibi önlemlerin kümülatif hastalık insidansı, mortalitesi ve yoğun bakım ünitesi (YBÜ) yatak doluluk oranı üzerindeki potansiyel etkisini inceledik. Karantina, viral yayılmayı kontrol etmede etkili olsa da, bir kez kaldırıldığında, süresine bakılmaksızın, tekrarlanan bir salgını engelleme olasılığı düşüktür. Hem fiziksel mesafe hem de maske takma, salgını yavaşlatmada ve ölüm oranlarını azaltmada etkili olsa da, bu önlemlerin tek başına yoğun bakım ünitelerini doluluktan ve ikinci bir karantinadan önlemede yetersiz olacağını gösteriyoruz. Bununla birlikte, hassas kişilerin korunması ile birleştirildiğinde, bu önlemler daha düşük ölüm oranı ve yeterli YBÜ kapasitesinin sürdürülmesi dahil olmak üzere daha iyi sonuçlarla ilişkilendirilecektir. Bu önlemlere çoğu insan tarafından uyulmadığı veya yeterince uzun bir süre sürdürülmediği takdirde, yine de faydalar azalacaktır. Modelimiz, tüm modelleme çalışmalarında yapıldığı gibi mevcut bilgi ve varsayımlara dayanmaktadır. Karantinadan önceki durumdan farklı davranabildiği için, model viral iletimi sağlayan tüm bileşenleri yakalamıyor olabilir.

Hoertel N, et al. A stochastic agent-based model of the SARS-CoV-2 epidemic in France. *Nature Medicine* 2020;1-5. <https://doi.org/10.1038/s41591-020-1001-6>

Birleşik Krallık'ta okulların yeniden açılması için en uygun stratejiyi, test ve takip müdahalelerinin etkisini ve ikinci bir COVID-19 salgın dalgasının oluşma riskini belirleme: bir modelleme çalışması

Birleşik Krallık'ta okulların yeniden açılmasına karar vermek için politikalarda yapılan değişikliklerin etkisini değerlendirmek amacıyla yürütülen bu modelleme çalışmasında, ABD'de geliştirilmiş ve Birleşik Krallık salgınına göre kalibre edilmiş bireysel tabanlı stokastik bir model olan *Covasim* kullanılmıştır. Bu modelde bireyler virüse duyarlı, virüse maruz kalmış, enfekte olmuş, iyileşmiş ya da ölmüş olarak gruplanır; enfekte ve bulaştırıcı bireyler ise asemptomatik veya farklı semptomatik gruplar olarak kategorize edilir. Ayrıca model, bireylerin hanehalkı, okul, işyeri ve toplum ortamlarındaki bulaş ağlarını tanımlar ve demografik ve epidemiyolojik verileri kullanır. Bu çalışmada, okulların yeniden açılması ile ilgili iki strateji (tam zamanlı sistem veya öğrencilerin yarısının farklı haftalarda okula devam ettiği yarı zamanlı sistem) ile temaslı takibi ve test kapasitesinin farklı olduğu üç senaryonun kombinasyonunu temsil eden altı farklı senaryo simüle edilmiştir. Her bir senaryo için, günlük ve kümülatif enfeksiyon ve ölüm sayıları ile etkili üreme sayısı (R) tahmin edilmiştir. Temaslıların %68'inin izlenebileceği varsayıldığında, okulların Eylül ayında tam zamanlı olarak açılması durumunda semptomatik enfeksiyonu olan bireylerin %75'ine, yarı zamanlı sistemi açılması durumunda ise %65'ine test yapılması gerekeceği; temaslıların sadece %40'ının izlenebildiği durumda ise bu rakamların sırasıyla %87 ve %75'e çıkacağı gösterilmiştir. Bu test ve temaslı takibi düzeyleri gerçekleştirilmeden okulların Eylül ayında tam zamanlı açılmasının 2021 Şubat ayında, yarı zamanlı sisteme geçilmesinin ise 2021 Aralık ayında pik yapacak olan ikinci bir dalgayı tetikleyebileceği; her iki durumda da, R'nin 1'in üzerine çıkacağı ve bu durumun ilk dalganın 2,0-2,3 katı büyüklüğünde ikinci bir dalga ile sonuçlanacağı belirtilmiştir.

Panovska-Griffiths J, et al. Determining the optimal strategy for reopening schools, the impact of test and trace interventions, and the risk of occurrence of a second COVID-19 epidemic wave in the UK: a modelling study. *The Lancet Child & Adolescent Health* 2020. [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30250-9](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30250-9)

*Bu metin HASUDER adına Prof. Dr. Nazım Ercüment Beyhun, Doç. Dr. Lütfi Saltuk Demir, Dr. Öğretim Üyesi Melike Yavuz, Uzm. Dr. Musa Şahin, Uzm. Dr. Ahmet Naci Emecen, Uzm. Dr. Dilek Ener, Arş. Gör. Dr. Tülin

Çoban, Arş. Gör. Dr. İrem Dilaver, Arş. Gör. Dr. Aslı Ata Teneler, Arş. Gör. Dr. Güzin Özbey, Arş. Gör. Dr. Atalay Aktuna, Arş. Gör. Dr. Selva Dilan Gölbaşı tarafından hazırlanmıştır.